

- પ્રશ્ન 1. સ્વ યોગ્ય તિક્ષ્ણ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (3)
1. 21^{મું} વર્ષનો સૌથી લાંબો દિવસ છે.
  2. નાડર આબાદનું નામ મંદુરોપરદનું
  3. પ્રદુષણ ને લાઇ પર્યાવરણને નુકશાન થાય છે.
  4. પાણી નો કુદરતી સ્ત્રોત વરસાદ છે.
  5. હૃદય ફેંદમની વચ્ચે આવેલું છે.
  6. માનવ સર્જિત દારનાઓને દુર્દરના કહેવાય છે.

[બ] પ્રવાહી પદાર્થ અને વાયુપદાર્થમાં વર્ગકરણ કરો. (2)

દુવરાળ, પાણી, ઓક્સિજન, દુધ,	
પ્રવાહી પદાર્થ	વાયુપદાર્થ
પાણી	ઓક્સિજન
દુધ	વરાળ

[ક] નીચેના તથ્યાનો લખી ✓ છે કે X નિશાની કરો. (3)

1. કોડમની સ્વાદ તીખો હોય છે. X
2. ખીચડી બાફીને ખવાય છે. ✓
3. માનું આંતરડું સ્વસનતંત્રનું અંગ છે. X
4. દિવાળીનો તરવાર ચોમાસામાં આવે છે. ✓
5. રસ્તા પર હંમેશા ડાબી બાજુએ ચાલવું જોઈએ. ✓
6. દરેક વસ્તુ પદાર્થની બનેલી ન હોય. X

[ડ] ક્રિયોગ લખો. (2)

1. સ્ટેથોસ્કોપ :- ડૉક્ટર દર્દીના હૃદયના ધબકારા માપે છે (નાલીતપત્ર)

2. અજ્ઞો. ચેટના દુખાવામાં, રસોઈમાં, વપરાય છે.

3. મીઠું. પગનો સોજેલોય ત્યારે અને અમડોડ લાગ્યો હોય ત્યારે, રસોઈમાં તાપ આવે ત્યારે. પાણીના પોતાં ખૂડી. તાપ ઉતારવા. ગળામાં દુખાવો થાય ત્યારે ડોગળા કરવા.

4. સોપારી. ખુપવાસ તરીકે વપરાય છે. અને મોની સિડાસ દુર કરે છે.

પ્રશ્ન 2. (અ) યોગ્ય જોડાં જોડો. (4)

નગર પાલિકા

[બ] જ્યાં

[બ] તફાવતના બે બે ગુણ લખો.

કામ

પૃથ્વી અને સૂર્ય (૨) આરિયાણ જમીન, રેતાળ જમીન

પૃથ્વી	સૂર્ય
→ પૃથ્વી એક ગ્રહ છે.	→ સૂર્ય એક તારો છે.
→ તેને પોતાનો પ્રકાશ નથી.	→ તેને પોતાનો પ્રકાશ નથી.
→ પોતાની ધરી પર નમેલી રહીને ફરે છે.	→ સૂર્યની આસપાસ પૃથ્વી ફરે છે.
→ પૃથ્વી વહેકાણ આપે.	→ સૂર્ય ગરમી અને પ્રકાશ આપે છે.
→ પૃથ્વી પર સ્ખલ્ય સૃષ્ટિ શક્ય છે.	→ ગરમી અને પ્રકાશ આપે છે.
	તેના પર સ્ખલ્ય સૃષ્ટિ શક્ય નથી.

આરિયાણ જમીન	રેતાળ જમીન
- આ પ્રકારની જમીનમાં બાંધીનું પ્રમાણ વધુ હોય છે.	- આ પ્રકારની જમીનમાં રેતીના ડાળોનું પ્રમાણ વધુ હોય છે.
- વરસાદ પડતાં ચીકણી અને લપસણી બની જાય.	- વરસાદ પડ્યા પછી સૂકાઈ જાય છે.
- નિતારણ શક્તિ ઓછી હોય.	- નિતારણ શક્તિ વધુ હોય છે.
- ભેજધારણ શક્તિ વધારે હોય.	- ભેજધારણ શક્તિ ઓછી હોય છે.
- મધ્યમ સરની ફળદ્રુપ જમીન હોય.	- ઓછી ફળદ્રુપતા વાળી જમીન છે.
- આ જમીન એક ડરવી અધરી છે.	- એક ડરવી વહેલી છે.
- જમીન સુકાતા મિરાડો પડે.	- રેતાળ જમીન સૂકી થઈ જાય.

[ક] ટૂંકનોંધ લખો. ગમે તે એક.

યુનમચંદ પંડ્યા. (૨) જિલ્લા પંચાયતના કાર્યો. (૨)

યુનમચંદ પંડ્યા
 યુનમચંદ પંડ્યાનું પુરુનામ યુનમચંદ જયરાંડવ પંડ્યા હતું. તેમનો જન્મ ૧૯૦૫માં મહા સાબરકાંઠા જિલ્લામાં બેદરજ ગામમાં થયો હતો. તેઓ એક વ્યાવસ્થિક વેનાની હતા. ઘરના પુસ્તકોમાં યુનમચંદે અંગ્રેજ સમલદારોના કાર્યદાનો ભંગ કર્યો હતો જેને લઈ તેમને જેલની સજા થઈ હતી. વ્યવેશી સરકાર સામે અસહકારની ભડતમાં ભાગ લીધો હતો. દેશ સમક્ષ દરવલ તેમણે જેલની સજા અનુભવી હતી. બેદરજ ગામમાં

એક વચલ કાઢી હતી. અંગ્રેજ સ્વદેશીઓએ લગાવેલ બાવલું કપડાં પહેર્યા વગરનું હતું તેની અપાસ વાસ ગામના લોકોને ફરિ ફરજિયાત ગોળ હોળીના વહેવાર ફરવાનું હતું તેની ત્યારે કડી બાવલું લોડી વાધી. ગામમાં અંગ્રેજોનો કાચો દૂર કરી વુગો સ્વીકાર્યો તેની અમ થઈ. અંગ્રેજોની શુભામીનો કાચો દૂર કર્યો આ શહીદ તરીકે ઓળખાયા. તેમની યાદ અપાવતું સ્મારક, આજે પણ મેદરજની જી.પી.સી.એન હાઈસ્કૂલમાં જોવા મળે છે. તેમનું નામ અમર રહે તે માટે. મેદરજમાં અચાલંપ્રયસેનાની પુનમસંદ પંડ્યા માર્ગ બનાવ્યો છે. તેમનું અવસાન ૧૯૪૮માં થયું.

[૨] જિલ્લા પંચાયતના કાર્યો.

- જિલ્લા પંચાયત સ્થાપિત સ્વરાજ્યનો સૌથી મોટો એકમ ગણાય છે કુદાકુદા તાલુકામાં અમાલિષ્ટ ગામોના રસ્તાને. જોડવાના કામો કરે છે. અને રસ્તાઓને અમાર કામ કરાવે છે વ્યકાસલક્ષી કામોએ શિક્ષણ. આરોગ્ય અને સલામતીની સામાજિક. ઉત્પાદકની પ્રવૃત્તિ કરે છે.
- આરોગ્ય અને સુખાકારીને લગતા કામો કરે.
- શિક્ષણની વ્યવસ્થા કરે છે. પીવાના પાણીની યોજનાઓ કરે.
- બાંધકામને. લગતાં કામો કરે. જરૂરી અકામો બંધાવે છે.
- પોલી સિકાસ અને પશુપાલન કોષ્ટ્રે. કામ કરે છે.
- દુરતી સ્પાક્ટો આમે. વાહતગીરીના. કામો કરે છે.
- તળાવો અને. બંધોબાંધી સિંચાઈ. પૂરી પડવાની વ્યવસ્થા કરે છે.
- જમીનો તર મહેસૂલના કર નાંખીને આલક મેળવે છે.
- શાક્ય સરકાર તરફથી વ્યકાસના કામો માટે અનુદાન મેળવે છે.

પુનઃઉદ્ધાર શુદ્ધામર પુસ્તીના કવાલ લખો. (ગમે તે મારું) (૫)

(૧) કૌંચક દાટકો કોને કહેવાય ?

કવાલ પાંદડાં, પીછામાં. અનુલોના અંશો જોવા મળે છે. તેને કૌંચક દાટકો કહે છે.

(૨) લૂંકપ કોને કહેવાય ?

કાનના અંદરના અડકો. પૂંપક આકૃતિશાળી હંપન અનુલવે (ધૂંકવાસામે) ત્યારે તેની ઉપરની અપાલી ફૂટે છે. તેને. લૂંકપ કહે છે.

(૩) આહારના કેશો ક્યા ક્યા ?

આહારના ૯૦ વચ છે, (૧) અધુરરસ, મીઠો, ખારો, તૂરો. તમારો અને નળો ગયા છે.

(૬) દિવસ લાંબો હોય ત્યારે કેવો ચોરાક પહેરાય છે? શા માટે? ત્યારે દિવસ લાંબો હોય ત્યારે. ૬ કિનાનો હોય છે, નેથી પંજીલા. અને મુતરાઈ (પાતળા) ચોરાક પહેરીએ છે. કિનાળામાં અખત ગરમી પડે છે. પરમેલે બેબેન થવાય છે. માટે.

(૭) ગાળ્યા પુખાણે લે. લે. નામ લખો. (૫)
 રક્તવાહિનીઓના પ્રકાર દાખની શિરા.
 દેશના કાઠીદાયરો, વીર ભગતમિદ, ચંદ્રોખર, બુલાવકાંડુબોડ, ગાંધી
 પારદર્શક પદાર્થ - અરમાનાકાર, ચોખ્ખું ચાણી, ત્વાસ્તિકની અદ્વૈતોચાળી
 દાન. પદાર્થ - લાકડું પથ્થર, લાકડું, ઇંટ, લોખંડ, રબર, ડોલસો.

(૮) અંગોના કાર્ય લખો. (૨)
 (૧) અન્નજાળી :- જો લીધીય ત્યારાડને જઠર સુધી પહોંચાડે છે.

(૨) જઠર - ત્યારાડને વલોવાનું કાર્ય કરે છે.

(૩) દામની - જુદું જુદું લોહી આપ્યા શરીરમાં વહે છે.

(૪) હૃદય - હૃદય લોહીને દામની દ્વારા આપ્યા શરીરમાં ફેરવે છે
 વલોહીને ફરતું રાખે છે.)

પુસ્તક. પાઠ્યા વ્યાખ્યા લખો. (૬)

(૧) કાઠીદ :- ગામ કાઠીદ કે દેશને માટે ઓતરૂને વહાણું
 કરનારને કાઠીદ કહેવાય છે.

(૨) નડશો, વેગાન પર આવેલાં અથાળોનું સપાર કાગળ પર
 દર્શાવેલું આલેખન એટલે નડશો.

(૩) સૂર્યકૂકર - સૂર્યપ્રકાશ આપવાને અતલ અને મફલ બંને
 આપે છે. તેની મદદથી અસોઈ વાની શકે. તેવા કૂકરને
 સૂર્ય કૂકર કહેવાય છે.

(૪) લેકદારણ શકિલ :- ચાણીને વધુ અમથ સંધારી રાખવાની
 શકિલને લેકદારણ શકિલ કહે છે.

[બા] સ્થાપેલા ન્યૂચોગનું નામ નિર્દેશન કરી આઈ.આઈ.સી. [5]
 આઈ. વાઈ.ન કરો. (ગમે તે એક)

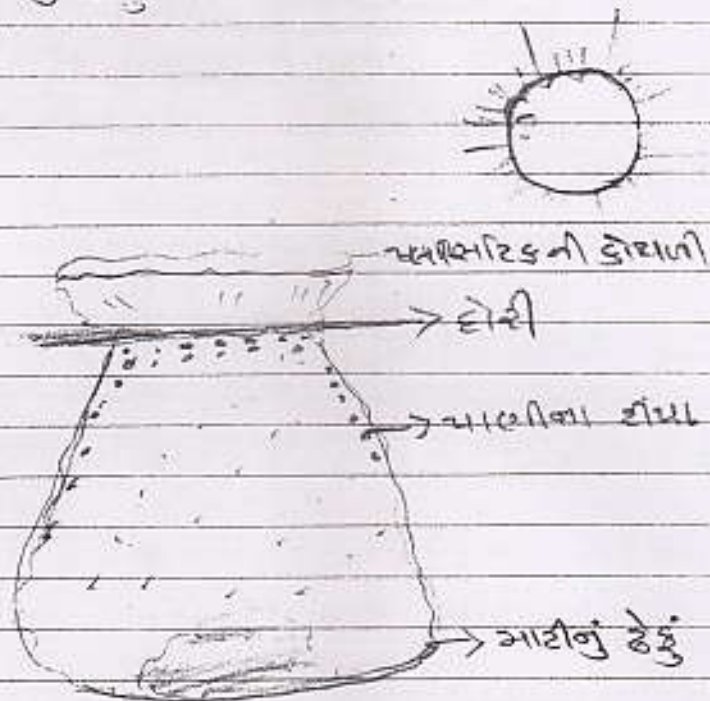
૮૧) જમીનમાં ભેજ છે.

હેતુ:- જમીનમાં ભેજ રહેલો છે.

સાધના:- ચારદર્શક કોથળી, દોરી.

પદાર્થ:- માટીનું ઢેકું

આકૃતિ

રીત:- સૌ પ્રથમ વાળમાં કોથળી વડે. પોલીને માટીનું ઢેકું લીધું.
 તેને પ્લાસ્ટિકની ચારદર્શક કોથળી લઈને. મૂક્યું. પછી ધાતળી
 દોરી વડે. કોથળીનું માં બંધ કરી દીધું. અને થોડો સમય
 સૂર્યાપ્કારના નાપમાં મૂકી. અવલોકન કર્યું.

અવલોકન:- અવલોકન કરતાં જાણ્યું કે. કોથળીની અંદરની
 કોથળી તરફ ચાણીના ટીપા બાજેલા હેખાય છે.

નિર્ણય. આ પરથી કહી શકાય છે કે. જમીનમાં ભેજ
 અવરૂચે ચાલી રહેલું છે.

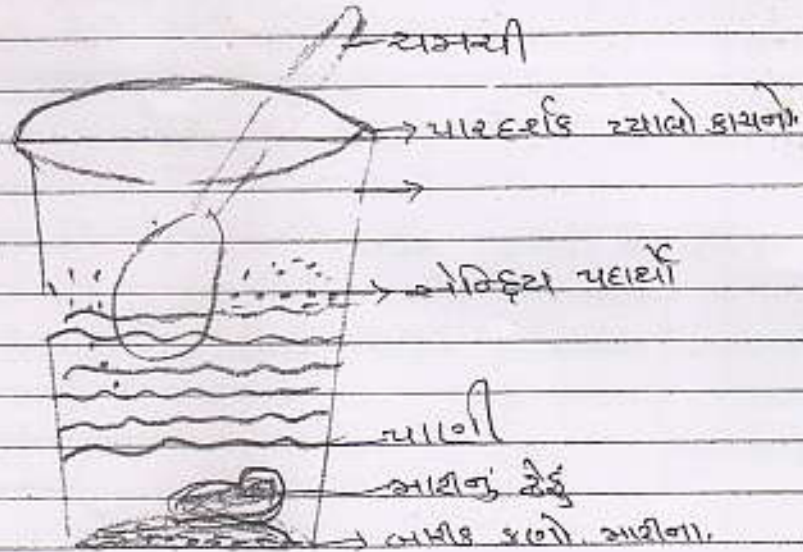
જીવાણના નાબૂદી પદાર્થ

હેતુ:- જમીનમાં સ્વેદિત પદાર્થ છે.

સ્વયંનો- વ્યમ્બી, ઘાલો ડાયનો. (પારદર્શક ઘાલો)

પદાર્થ - પાણી, ખાણનું ટેકું,

આકૃતિ

એક સૌ પ્રથમ ડાયનો ઘાલો તૈયારી તેમાં ચોળા
 ભાગ મુદી પાણી ભર્યું. ત્યારબાદ તેમાં સ્પેક મણનું
 ટેકું મૂક્યું (જાણીને વ્યમ્બી વડે હલાવ્યું. ટેકું સોજા
 ગયું. પછી ઘાલાને થોડો સમય રહેવા દેવાને અવલોકન
 કર્યું. તો (પાણી પર જળાં જળા પદાર્થો ઉચરના દેખાય છે)

અવલોકન:- અવલોકન કરતાં જાણ્યું કે જમીનમાં સ્વેદિત પદાર્થ
 રહેલા છે.

નિર્ણય જમીનમાં સ્વેદિત પદાર્થો રહેલાં છે.